

<i>assignatura:</i>	GEOGRAFIA DE LA MUNTANYA
<i>codi:</i>	21683
<i>professor/a:</i>	Joan Manuel Soriano
<i>cicle:</i>	segon
<i>quadrimestre:</i>	primer
<i>crèdits:</i>	5
<i>tipus:</i>	optativa
<i>horari de classe:</i>	dimarts i dijous, 16:30-18:00
<i>atenció alumnes:</i>	dimarts, 18:00-19:00 i dijous, 10:30-11:30

OBJECTIUS

Descripció i interpretació dels principals processos físics i socioeconòmics que es donen en el medi muntà. Aproximació a escala planetària, regional i local, amb especial èmfasi en exemples d'aquesta darrera escala d'estudi. L'assignatura es divideix al 50% entre la matèria impartida a l'aula i una **sortida de camp, de caràcter obligatori**, de tres dies de durada (de divendres a diumenge o de dissabte a dilluns), que es realitzarà tot just començat el curs.

TEMARI

- 0 Introducció a l'assignatura. Aspectes metodològics i organitzatius. Concreció de les sortides de camp
- 1 La muntanya dins de la geografia física. L'estructura de les muntanyes
- 2 Efectes climàtics de la presència de les muntanyes. Climes de muntanya
- 3 Processos externs relacionats amb el clima i amb la gravetat
- 4 Efectes hidrològics de la presència de les muntanyes. Hidrologia de les àrees de muntanya
- 5 Processos edafogènics relacionats amb la muntanya. Condicionants i tipus de sòls.
- 6 Adaptació de la vegetació a les condicions de la muntanya. Estatges altitudinals
- 7 Diferenciació latitudinal de les muntanyes. Zona intertropical, zona temperada i zona freda
- 8 Dinàmiques socioeconòmiques relacionades amb la muntanya.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- COBERTERA LAGUNA, E. (1993), *Edafología aplicada*, Madrid, Cátedra.
- DDAA (1981), *Supervivencia de la montaña. Actas del coloquio hispano-francés sobre áreas de montaña*, Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
- DD.AA. (1993), *Mab-6 Alt Pirineu (Urgellet-Baridà). Síntesis del programa*, Madrid, Ministerio de Obras Públicas y Transportes.
- FOLCH, RAMON (1981), *La vegetació dels Països Catalans*, Barcelona, Ketres.
- FOLCH, RAMON (1995), *Biosfera*, volum 9 (Tundra i insularitat). Barcelona, Encyclopédia Catalana, pp. 191-324.
- FOLCH, R.; FRANQUESA, T. & CAMARASA, J.M. (1984), "Les unitats de vegetació als Països Catalans" in Folch, R. (Dir), (1984), *Història Natural dels Països Catalans. Vol 7: Vegetació*, Barcelona, Fundació Encyclopédia Catalana, pp. 65-212.
- GARCIA-RUIZ, JOSÉ MARÍA (ed) (1990), *Geoecología de las áreas de montaña*. Logroño, Geoforma.
- GÓMEZ ORTIZ, ANTONIO (1991), "Fundamentos físicos en la ordenación del territorio. La aportación de la geografía física. El ejemplo de la montaña" in *Primer Congrés Català de Geografia. II Ponències*, Barcelona, Publicacions de la Societat Catalana de Geografia, pp. 85-97.

- HARO, S.; FERNÁNDEZ, JUANA; JOSA, RAMON & GALLART, F. (1992) "Papel hidrológico del suelo en una zona Pirenaica de campos abandonados (Cal Parisa, Vallcebre)" *Estudios de geomorfología en España*, pp.243-250.
- LACOSTE, A.; SALANON, R. (1973), Biogeografía. Vilassar de Mar, Oikos-tau.
- LASANTA, TEODORO. (1989), *Evolución reciente de la agricultura de montaña: El Pirineo aragonés*, Logroño, Geoforma.
- MUÑOZ, J.A. (1992), "Els orògens alpins" in Folch, R. (Ed), (1992), *Història Natural dels Països Catalans. Vol. 2: Geologia II*, Barcelona, Fundació Encyclopædia Catalana, pp. 33-278.
- ROMO, A.M. (19), "El clima y la vegetación en los prepirineos centrales catalanes" *Acta Biológica Montana*, 4, pp.326-356.
- RUAU-BOUGUES, Y. (1980), *La politique de la montagne de la CEE*.
- SABARTÉS, J.M. (1993), *L'exode píollarès. Crisi demogràfica i davallada poblacional als Pallars i a L'Alta Ribagorça (1857-1991)*, Tremp, Garsineu.
- SOLÉ SABARÍS, LLUÍS (1951), *Los Pirineos; el medio y el hombre*. Barcelona, Martín.
- SORRE, MAX (1956), *Les Pyrénées*. Paris, Armand Colin.
- STRAHLER, A.; STRAHLER, A. (1991), *Geografía física*. Barcelona, Omega.
- TULLA I PUJOL, A.F. (1981), "Procés de transformació agrària en àrees rurals de muntanya", Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona, (Tesi doctoral).
- VIERS, GEORGES (1973), *Los Pirineos*. Vilassar de Mar, Oikos-tau.
- VIGO I BONADA, JOSEP (1976), *L'alta muntanya catalana. Flora i vegetació*, Granollers, Montblanc-Martín.
- VIOLANT Y SIMORRA, R. (1948), *El Pirineo español. Vidas, usos, costumbres, creencias y tradiciones de una cultura milenaria que desaparece*, Madrid, Plus-Ultra.

AVALUACIÓ DEL CURS

La nota final serà la mitjana entre dues qualificacions, obtingudes a partir de:

- 1 Realització d'un informe individual basat en la sortida de camp
- 2 Examen sobre la matèria impartida a l'aula i a la sortida de camp